

PPC

Písemný test pro program:

Psychologie

– prezenční / kombinované

bakalářské samostatné studium

varianta testu: 07

Filozofická
fakulta

2023

Psychologie

01. Která z následujících kognitivních funkcí je zejména narušena *hyperaktivitou*?

- a) pozornost
- b) vnímání
- c) paměť
- d) motivace
- e) myšlení

02. K nástupu samostatné chůze nejčastěji dochází kolem

- a) 10 měsíců věku dítěte.
- b) 6 měsíců věku dítěte.
- c) 24 měsíců věku dítěte.
- d) 18 měsíců věku dítěte.
- e) 13 měsíců věku dítěte.

03. Co je to *somnolence*?

- a) zpomalení psychomotorického tempa
- b) dlouhodobě pokleslá nálada
- c) forma bezvědomí, při které postižený reaguje na bolestivý podnět
- d) mráкотný stav
- e) chorobná spavost

04. Hermann Ebbinghaus je známý především svými výzkumy

- a) pozornosti.
- b) vůle.
- c) emocí.
- d) paměti.
- e) osobnosti.

05. Carl Rogers byl významným představitelem

- a) psychologie aktu.
- b) kognitivní psychologie.
- c) transpersonální psychologie.
- d) humanistické psychologie.
- e) tvarové psychologie.

06. *Psychodynamická psychologie* se zabývá zejména studiem

- a) pozornosti.
- b) prožívání.
- c) nevědomí.
- d) paměti.
- e) cítění.

07. Jak se nazývá tendence interpretovat informace tak, aby potvrdily naše předpoklady nebo očekávání?

- a) sebe prezentace
- b) sebeodhalení
- c) konformita
- d) předsudky
- e) kognitivní disonance

08. Termínem *sociální norma* nazýváme

- a) pravidlo, které musí být násilně vynucováno.
- b) předpoklad, že lidé budou jednat podle vlastních zásad.
- c) koncept, který se nevztahuje na společenské chování.
- d) pravidlo, které je platné pouze v určitých situacích či skupinách.
- e) předpoklad, že lidé budou jednat v souladu se společenskými očekáváními.

09. Podle *Eriksonovy teorie psychosociálního vývoje* je vývojovým konfliktem v období *staří*

- a) generativita vs. stagnace.
- b) intimita vs. osamělost.
- c) identita vs. zmatení rolí.
- d) snaživost vs. méněcennost.
- e) integrita vs. zoufalství.

10. Myšlenku, že *ontogenetický vývoj* člověka je zkráceným opakováním *antropogenetického vývoje* lidstva, nazýváme

- a) zákonem zachování lidského druhu.
- b) evolučním zákonem.
- c) zákonem rekapitulace.
- d) zákonem individualizovaného vývoje.
- e) biogenetickým zákonem.

11. K tzv. *druhému negativismu*, kdy je jedinec negativistický a labilní, dochází zpravidla v

- a) období předškolním.
- b) prepubertě.
- c) pozdní adolescenci až mladší dospělosti.
- d) období kojence.
- e) batolecím období.

12. Jak říkáme úzkosti, která se rozvine při pouhé představě určité události či určitých okolností?

- a) generalizovaná úzkost
- b) anticipační úzkost
- c) observační úzkost
- d) paranoidní úzkost
- e) obsedantní úzkost

13. Kdo v souvislosti s výzkumem stresu formuloval *teorii poplachové reakce*?

- a) Alexander Kurcin
- b) Walter Bradford Cannon
- c) Hans Selye
- d) Richard Lazarus
- e) Radcliffe Brown

14. Termín *pervazivní vývojové poruchy* můžeme nahradit pojmem

- a) poruchy autistického spektra.
- b) hebefrenie.
- c) dystonie.
- d) disociační poruchy.
- e) expresivní poruchy řeči.

15. Kdy typicky začíná *hebefrenní schizofrenie*?

- a) ve středním věku
- b) v adolescenci či časně dospělosti
- c) typicky po 65. roce života
- d) v předškolním období
- e) v mladším školním věku

16. Co je typické pro *schizoidní poruchu osobnosti*?

- a) extrémní perfekcionismus
- b) sklon k teatralnosti
- c) přehnané pocity vlastní důležitosti
- d) výrazný nezájem o vztahy a přátele
- e) neuvážené jednání a vyvolávání konfliktů

17. Pokud v mysli operujeme s vjemy, jedná se o myšlení

- a) formální.
- b) abstraktní.
- c) konkrétní.
- d) intuitivní.
- e) názorné.

18. Formu učení, u které dochází při řešení problému k určité kognitivní změně, jejíž podstatou je vnímání nových vztahů a souvislostí v dané problémové situaci, nazýváme

- a) observační učení.
- b) učení vhladem.
- c) habituace.
- d) senzitivace.
- e) imprinting.

19. Zdánlivý pohyb malého nehybného předmětu ve vztahu ke zdánlivě nehybnému pozadí, které tvoří relativně velké skutečně se pohybující objekty, nazýváme

- a) stroboskopický pohyb.
- b) autokinetická iluze.
- c) indukovaný pohyb.
- d) paralaxa pohybu.
- e) Muller-Lyerova iluze.

20. Kterou teorii emocí by nejlépe vystihovala následující věta? *Mám radost, protože se směji.*

- a) Teorie transferu excitace
- b) Schachter-Singerova teorie emocí
- c) ABC teorie Alberta Ellise
- d) James-Langeova teorie
- e) Cannon-Bardova teorie

21. Ve které části paměti podle modelu Atkinsona a Shiffrina máme uložené vzpomínky na první den ve škole?

- a) epizodická paměť
- b) ikonická paměť
- c) procedurální paměť
- d) implicitní paměť
- e) sémantická paměť

22. Specifický emoční prožitek spojený s pocitem vlastního selhání se nazývá

- a) napětí.
- b) konflikt.
- c) úzkost.
- d) frustrace.
- e) nervozita.

23. Obranný mechanismus racionalizace pomocí záporných argumentů se nazývá

- a) noha ve dveřích.
- b) hořké plody.
- c) pikantní banán.
- d) kyselé hrozny.
- e) sladký citron.

24. Podle L. Kohlberga je *konvenční morálka*

- a) spontánní.
- b) autonomní.
- c) egocentrická.
- d) konformní.
- e) altruistická.

25. Nejobecnější získanou dispozicí, která určuje konzistenci a etiku osobnosti, je

- a) morálka.
- b) vůle.
- c) temperament.
- d) charakter.
- e) cit.

26. Podle Eysencka je *neuroticismus* podmíněný

- a) vegetativním nervovým systémem.
- b) tělesnou konstitucí.
- c) výchovou.
- d) centrální nervovou soustavou.
- e) chromozomem X.

Sociologie

27. Stav společnosti, kdy přestávají platit nebo už absentují normy, pravidla, struktury a organizace se nazývá

- a) sociální deviace.
- b) delikvence.
- c) anarchie.
- d) sociální patologie.
- e) anomie.

28. Co označuje pojem *sociální obedience*?

- a) sounáležitost členů skupiny díky fyzické blízkosti
- b) odpor skupiny vůči autoritě
- c) možnost postupovat ve skupině výše, až na vedoucí pozici
- d) stejný, ujasněný cíl skupiny
- e) poslušnost a ochotu následovat

29. Sociální skupina, která se formuje spontánně, nemusí mít jasně definovaný cíl a pravidla, významná je u ní osobnost členů a vedoucí dosahují svého postavení na základě všeobecného uznání, se nazývá

- a) primární.
- b) sekundární.
- c) malá.
- d) členská.
- e) neformální.

30. Jak můžeme nazvat člověka, jehož chování se vymyká společenským zásadám, je v rozporu s morálkou a sociálními normami dané společnosti, ale ovlivňuje spíše pouze samotného jedince?

- a) misantrop
- b) asociál
- c) rasista
- d) xenofob
- e) psychopat

31. Širokospektrální proměna organizace společnosti a jejího života, která se projevuje jeho hlubokou komercionalizací a dehumanizací mezilidských vztahů, služeb a výrobních činností, bývá někdy nazývána jako

- a) revoluce.
- b) privatizace.
- c) internacionalizace.
- d) globalizace.
- e) mcdonaldizace.

32. Který z následujících představitelů bývá řazen mezi tzv. otce zakladatele sociologie a mimo jiné usiloval o pochopení motivace jednotlivých aktérů a subjektivního smyslu sociálního jednání, které dělil na *tradiční, afektivní, hodnotově racionální a účelově racionální*.

- a) Erving Goffman
- b) Karl Marx
- c) Émile Durkheim
- d) Max Weber
- e) Auguste Comte

33. Klasické *sociometrie* NELZE využít

- a) u fanoušků na fotbalovém stadionu.
- b) v pracovním kolektivu.
- c) ve školní třídě.
- d) v kolektivech chovanců dětských domovů.
- e) u širší rodiny.

34. Soubor koordinovaných opatření, jejichž smyslem je předcházet vzniku a další eskalaci nežádoucích sociálních jevů, se nazývá

- a) sociální prevence.
- b) tabu.
- c) sociální norma.
- d) sociální restrikce.
- e) zákaz.

Biologie

35. *Retikulární formaci* nacházíme na úrovni

- a) koncového mozku.
- b) mezimozku.
- c) páteřní míchy.
- d) mozečku.
- e) mozkového kmene.

36. Ledviny mimo jiné produkují

- a) ADH.
- b) kalcitonin.
- c) vasopresin.
- d) erytropoetin.
- e) aldosteron.

37. Žlutá skvrna je

- a) vzácná kognitivní porucha způsobující demenci.
- b) místo na sítnici.
- c) příznak nemoci jater.
- d) část mozku.
- e) označení pro specifický kognitivní omyl.

38. Vyberte NESPRÁVNÉ tvrzení týkající se lidského těla.

- a) Tawarova raménka slouží k rychlému převodu elektrických potenciálů mezi síněmi a komorami srdce.
- b) Melanocyty jsou buňky tvořící tmavý pigment melanin, které se nachází v hlubokých vrstvách pokožky (epidermis).
- c) Sliny jsou určeny především k zvlhčení sousta a usnadnění polykání, přičemž ale obsahují trávící enzymy.
- d) První částí nefronu je Malpighiho tělísko uložené v kůře ledviny.
- e) Trávící šťávy produkované slinivkou břišní mají pH vyšší než 7, což přispívá k efektivitě trávících pochodů ve střevě.

39. Vyberte zcela správné tvrzení, které platí pro lidské tělo.

- a) Otolity jsou drobné krystalky uhličitanu vápenatého, které se v rovnovážném ústrojí nacházejí uvnitř polokruhovitých kanálků.
- b) V lidském oku je kontrakce řasnatého svalu v rámci akomodace spojena se zaostřením na dálku.
- c) Sítnice lidského oka vykazuje vrstevnaté uspořádání, přičemž směrem do periferie přibývá čípků.
- d) Fotoreceptory lidského oka jsou tyčinky a čípky, přičemž žlutá skvrna je místo největší kumulace tyčinek.
- e) Otolity jsou drobné krystalky uhličitanu vápenatého, které se v rovnovážném ústrojí nacházejí uvnitř utrikulu a sakulu.

40. Které buňky zapojené v imunitním systému plní svoji roli primárně a dominantně prostřednictvím produkce a uvolňování určitých látek?

- a) neutrofilní, eozinofilní a bazofilní granulocyty
- b) buňky typu NK (*natural killer*)
- c) lymfocyty typu T a lymfocyty typu B
- d) monocyty a makrofágy
- e) lymfocyty typu B a bazofilní granulocyty

41. Vyberte zcela správné tvrzení týkající se lidského mozku.

- a) Látka 5-hydroxytryptamin patří mezi významné mediátory lidského mozku, přičemž se uplatňuje zejména v genezi paměti.
- b) Systém zrcadlových neuronů (*mirror neuron system*) má zásadní význam u plazů, ptáků a nižších savců, zatímco u vyšších savců a člověka se neuplatňuje.
- c) Snížená produkce gama-aminomáselné kyseliny v mozku člověka způsobuje mimo jiné únavu, ospalost, snížení zájmu a motivace.
- d) Adrenalin a noradrenalin se k mozkovým neuronům dostávají pouze z krve, neboť jsou to hormony produkované dřením nadledvin, které jsou jejich jediným zdrojem.
- e) Na určité psychické funkce se vždy podílí více neuromediátorů, přičemž emoce ovlivňuje například dopamin a serotonin.

42. Vyberte NESPRÁVNÉ tvrzení týkající se žláz s vnitřní sekrecí lidského těla.

- a) Hladinu krevního cukru (glukózy) ovlivňuje inzulin a glukagon – hormony produkované slinivkou břišní, přičemž glukagon glykémii zvyšuje.
- b) Hormony adrenalin a noradrenalin jsou v rámci stresové reakce vylučovány do krve z dřeně nadledvin.
- c) K hormonům, které ovlivňují pohlavní žlázy (vaječníky a varlata), patří folikuly-stimulující hormon (FSH) a luteinizační hormon (LH), které jsou do krve uvolňovány z adenohipofýzy.
- d) Mezi hormony produkované vaječníky patří estrogeny a progesteron, přičemž hlavním zdrojem progesteronu je žluté tělísko.
- e) Hladinu vápníku v krvi ovlivňuje parathormon a kalcitonin, přičemž kalcitonin hladinu vápenatých iontů v krvi zvyšuje.

Filozofie

43. Co označuje pojem *gnozeologie*?

- a) nauku o bozích
- b) vědu zabývající se prožíváním
- c) vědu zabývající se výkladem textů
- d) disciplínu zabývající se jsoucnem
- e) nauku o poznání

44. Co je hlavním námětem *postmoderní situace*?

- a) Myšlenka, že vše je dovoleno a vše je rovnocenné ve své hodnotě.
- b) Vědomí nemožnosti existence více verzí skutečnosti vedle sebe.
- c) Nahrazení myšlenkové plurality moderního světa postmoderní totalitou názorů.
- d) Nahrazení myšlenkové totality moderního světa postmoderní pluralitou názorů.
- e) Dekonstrukce skutečnosti.

45. Která dvojice slov označující myslitele a jím zastávaný koncept k sobě NEPATŘÍ?

- a) Thalés – oheň
- b) Pythagoras – čísla
- c) Marx – základna a nadstavba
- d) Démokritos – atomy
- e) Leibniz – monády

46. Ke kterému z následujících jmen filosofů se připojuje termín *břitva* pro popis principu logické úspornosti?

- a) Jan Duns Scotus
- b) Boëthius
- c) Averroes
- d) Francis Bacon
- e) Vilém Ockham

47. Učenec Sun C' je autorem díla

- a) I-ťing.
- b) Tao te ťing.
- c) Umění války.
- d) Vladař.
- e) Šógun.

48. Šivaismus je odnoží

- a) konfucianismu.
- b) šintoismu.
- c) hinduismu.
- d) buddhismu.
- e) islámu.

49. Svátek *jom kipur* slaví věřící

- a) muslimové.
- b) buddhisté.
- c) pravoslavní křesťané.
- d) židé.
- e) hinduisté.

50. Kdo je autorem citátu *Vím, že nic nevím?*

- a) Voltaire
- b) Sókratés
- c) Cicero
- d) Immanuel Kant
- e) René Descartes